ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2021/1011

od 21. lipnja 2021.

o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za Sahel

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 33. i članak 31. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 7. prosinca 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/2274 ([1]) o imenovanju g. Ángela LOSADE FERNÁNDEZA posebnim predstavnikom Europske unije (PPEU) za Sahel.

(2) Vijeće je 25. lipnja 2018. donijelo Odluku (ZVSP) 2018/906 ([2]) o produljenju mandata g. LOSADE FERNÁNDEZA kao PPEU-a za Sahel. Ta je odluka zadnji put izmijenjena Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/283 ([3]). Mandat PPEU-a istječe 30. lipnja 2021.

(3) Trebalo bi imenovati novog PPEU-a za Sahel na razdoblje od 14 mjeseci.

(4) PPEU će provoditi mandat u kontekstu situacije koja se može pogoršati i koja bi mogla ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su utvrđeni u članku 21. Ugovora,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Posebni predstavnik Europske unije

1. Gđa Emanuela DEL RE imenuje se posebnom predstavnicom Europske unije (PPEU) za Sahel za razdoblje od 1. srpnja 2021. do 31. kolovoza 2022. Vijeće može donijeti odluku o produljenju ili ranijem završetku mandata PPEU-a na temelju procjene Političkog i sigurnosnog odbora (PSO) i prijedloga Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP).

2. Za potrebe mandata PPEU-a Sahel se određuje na način da obuhvaća područje koje predstavlja glavni zemljopisni opseg integrirane strategije Europske unije u Sahelu („Strategija”) kako je usvojena zaključcima Vijeća od 16. travnja 2021., odnosno Burkinu Faso, Čad, Mali, Mauritaniju i Niger. PPEU surađuje i sa zemljama iz područja uz jezero Čad i drugim zemljama te regionalnim ili međunarodnim subjektima izvan Sahela, uključujući prema potrebi Magreb, zapadnu Afriku i Gvinejski zaljev.

Članak 2.

Ciljevi politike

1. Na temelju ciljeva politike Strategije, mandat PPEU-a je aktivan doprinos i davanje prednosti regionalnim i međunarodnim naporima za postizanje trajnog mira, sigurnosti i održivog razvoja u regiji. PPEU nadalje nastoji poboljšati kvalitetu, učinak i vidljivost višestranog angažmana Unije u Sahelu.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/2274 od 7. prosinca 2015. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za Sahel (SL L 322, 8.12.2015., str. 44.).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2018/906 od 25. lipnja 2018. o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za Sahel (SL L 161, 26.6.2018., str. 22.).

([3]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/283 od 22. veljače 2021. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2018/906 o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za Sahel (SL L 62, 23.2.2021., str. 47.).

2. PPEU doprinosi razvoju i provedbi nastojanja Unije u regiji na integriran način, među ostalim u područjima politike, sigurnosti i razvoja, kao i koordiniranju svih relevantnih instrumenata i dionika za djelovanja Unije. PPEU doprinosi produbljivanju angažmana i koordinacijskih napora Unije s nacionalnim, regionalnim i međunarodnim mehanizmima, osobito s Partnerstvom za sigurnost i stabilnost u Sahelu (P3S), Savezom za Sahel i Koalicijom za Sahel, kao okvira za politički i strateški angažman sa Sahelom.

3. Djelovanje PPEU-a ostvaruje se u bliskoj suradnji i koordinaciji s Europskom službom za vanjsko djelovanje, delegacijama Unije, Komisijom, državama članicama i drugim relevantnim dionicima. Poseban naglasak stavlja se na jačanje i produbljivanje partnerstva sa sahelskom skupinom zemalja G5 i doprinos međunarodnom promišljanju o trajnom i predvidljivom financiranju za potporu zajedničkim snagama skupine G5 Sahel.

Članak 3.

Mandat

1. Kako bi se ostvarili ciljevi politike u Sahelu, PPEU ima mandat da:

(a) aktivno doprinosi provedbi Strategije te koordinira i dalje razvija integrirani pristup Unije krizama u regiji, s ciljem jačanja sveukupne dosljednosti i djelotvornosti aktivnosti Unije u Sahelu;

(b) surađuje, među ostalim putem leteće (shuttle) diplomacije, sa svim relevantnim dionicima u regiji, vladama, regionalnim organizacijama, osobito sahelskom skupinom zemalja G5 i njezinim zajedničkim snagama, potpisnicima Sporazuma o miru i pomirenju u Maliju koji je proizišao iz postupka iz Alžira („Mirovni sporazum za Mali"), međunarodnim organizacijama, civilnim društvom i dijasporama te zemljama Magreba, Gvinejskog zaljeva i područja uz jezero Čad, s ciljem promicanja ciljeva Unije i doprinošenja boljem razumijevanju uloge Unije u Sahelu. Kada je riječ o sahelskoj skupini zemalja G5 pozornost se, među ostalim, obraća na promicanje poštovanja ljudskih prava i na nevojne elemente njezinih zajedničkih snaga, kao što je policijska komponenta;

(c) predstavlja i promiče interese i vidljivost Unije u okviru relevantnih regionalnih i međunarodnih foruma te sudjelovanjem u odboru Comité de Suivi Mirovnog sporazuma za Mali te drugim nacionalnim procesima relevantnima za stabilnost u regiji;

(d) olakšava potpuno koordinirano i sveobuhvatno djelovanje Unije u regiji oslanjajući se na sve relevantne instrumente, uključujući Europski instrument mirovne pomoći, na razvojnu suradnju, aktivnosti država članica i potporu Unije upravljanju krizama i sprečavanju sukoba putem vojne misije Europske unije za doprinos osposobljavanju oružanih snaga Malija (EUTM Mali), misije ZSOP-a Europske unije u Maliju (EUCAP Sahel Mali), misije ZSOP-a Europske unije u Nigeru (EUCAP Sahel Niger) te napore za stabilizaciju u okviru Koalicije za Sahel, osobito P3S i Savez za Sahel i njhova tajništva;

(e) održava blisku suradnju s Ujedinjenim narodima (UN), osobito s posebnim predstavnikom glavnog tajnika za zapadnu Afriku i Sahel, posebnim koordinatorom za razvoj u Sahelu, posebnim predstavnikom glavnog tajnika i šefom višedimenzionalne integrirane misije UN-a za stabilizaciju u Maliju (MINUSMA), Afričkom unijom, osobito visokim predstavnikom Afričke unije za Mali i Sahel, sahelskom skupinom zemalja G5, osobito predsjedništvom te skupine i njezinim izvršnim tajnikom, visokim predstavnikom Koalicije za Sahel, Gospodarskom zajednicom zemalja zapadne Afrike, Komisijom za područje uz jezero Čad, iijelom Liptako Gourma i drugim vodećim nacionalnim, regionalnim i međunarodnim dionicima, uključujući druge posebne izaslanike za Sahel, kao i s relevantnim tijelima, posebno na području Magreba, Roga Afrike, Gvinejskog zaljeva i Bliskog istoka;

(f) pomno prati i analizira učinak temeljnih uzroka nestabilnosti i dugoročne trendove u regiji te izvješćuje o njima, među kojima su klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti, nomadsko stočarstvo, pristup prirodnim resursima, posebno zemljištu i vodi, i promiče održivo upravljanje prirodnim resursima kojima se jača stabilnost i suradnju u vezi s njima te podupire napore za ograničavanje širenja nestabilnosti, posvećujući posebnu pozornost najugroženijim regijama u pogledu sigurnosti, posebno regiji Liptako-Gourma i području jezera Čad;

(g) pomno prati druge regionalne i prekogranične dimenzije izazova s kojima se regija suočava, uključujući pandemije, terorizam, radikalizaciju, organizirani kriminal, kiberprijetnje, krijumčarenje oružja, trgovanje ljudima i krijumčarenje ljudi, trgovinu drogom, pomorsku nesigurnost, tokove izbjeglica i migracija te s njima povezane nezakonite financijske tokove;

(h) pomno prati humanitarne, političke, sigurnosne i razvojne posljedice znatnih tokova izbjeglica i migracija, uključujući interno raseljene osobe. Na zahtjev sudjeluje u dijalozima o migracijama s relevantnim dionicima i općenito doprinosi politici Unije o migracijama i izbjeglicama u vezi s regijom, u skladu s političkim prioritetima Unije, kako bi se i dalje promicala plodonosna suradnja u području migracija, na temelju konstruktivnih partnerstava uspostavljenih posljednjih godina;

(i) u bliskoj suradnji s koordinatorom EU-a za borbu protiv terorizma doprinosi daljnjoj provedbi strategije EU-a za borbu protiv terorizma te relevantnih zaključaka Vijeća vezi sa sprečavanjem i borbom protiv terorizma i nasilnog ekstremizma. Održava redovne političke kontakte na visokoj razini sa zemljama u regiji pogođenima terorizmom i međunarodnim organiziranim kriminalom te osigurava ključnu ulogu Unije u nastojanjima da se suzbiju terorizam i međunarodni organizirani kriminal te njihovi temeljni uzroci. To uključuje nastojanja Unije da ojača svoju potporu regionalnim kapacitetima sigurnosnog sektora regionalizacijom misija zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) i aktivnom potporom regionalnoj izgradnji kapacitetâ, osobito zajedničkih snaga skupine G5 Sahel, njihove koordinacije s međunarodnim akterima kao što je MINUSMA i njihova odnosa s lokalnim stanovništvom, u skladu s rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 2359 (2017) i 2391 (2017);

(j) pomno prati političke, sigurnosne i razvojne posljedice humanitarnih kriza u regiji;

(k) doprinosi, u suradnji s PPEU-om za ljudska prava, provedbi politike Unije u području ljudskih prava u regiji, u skladu s Akcijskim planom Unije za ljudska prava i demokraciju, smjernicama Unije o ljudskim pravima, posebno smjernicama Unije o djeci i oružanim sukobima te o nasilju nad ženama i djevojčicama i borbi protiv svih oblika njihove diskriminacije, te politikom Unije za žene, mir i sigurnost u skladu s Akcijskim planom Unije za žene, mir i sigurnost za razdoblje 2019.–2024. te promiče uključivost i rodnu ravnopravnost u procesu izgradnje države, u skladu s RVSUN-om 1325 (2000) i naknadnim rezolucijama o ženama, miru i sigurnosti, uključujući RVSUN 2242 (2015) i podupire provedbu RVSUN-a 2250 (2015) mladima, miru i sigurnosti;

(l) nastavlja posvećivati posebnu pozornost cjelokupnom pravosudnom sektoru i mehanizmima odgovornosti kojima se omogućuju borba protiv nekažnjavanja i vraćanje povjerenja stanovništva u pravosudni sustav. Doprinos PPEU-a uključuje redovito praćenje i izvješćivanje o razvoju događaja te izradu preporuka s tim u vezi i održavanje redovitih kontakata s relevantnim tijelima u regiji, Uredom tužitelja Međunarodnog kaznenog suda i Uredom visokog povjerenika za ljudska prava, kao i suradnju s borcima i promatračima za ljudska prava u regiji;

(m) učestalim kontakatima u regiji, među ostalim s lokalnim akterima, povećava znanje Unije o lokalnim očekivanjima i lokalnom konteksu. Na temelju temeljite i trajne analize situacije olakšava promišljanja i doprinosi ranom odgovoru te strateškoj i dugoročnoj viziji Unije u Sahelu;

(n) prati i izvješćuje o usklađenosti s relevantnim RVSUN-ovima, a posebno RVSUN-ovima 2056 (2012), 2071 (2012), 2085 (2012), 2100 (2013), 2227 (2015), 2295 (2016), 2364 (2017), 2374 (2017), 2359 (2017), 2391 (2017), 2423 (2018), 2432 (2018), 2480 (2019), 2484 (2019), 2531 (2020) i 2541 (2020).

2. Za potrebe ispunjenja svojeg mandata PPEU, među ostalim:

(a) savjetuje i izvješćuje o oblikovanju stajališta Unije u okviru, prema potrebi, regionalnih i međunarodnih foruma kako bi proaktivno promicao djelovanje koje se temelji na partnerstvu i uzajamnoj odgovornosti te ojačao Unijin integrirani pristup Sahelu;

(b) doprinosi održavanju pregleda nad svim aktivnostima Unije i blisko surađuje s odgovarajućim delegacijama Unije i državama članicama.

Članak 4.

Provedba mandata

1. PPEU je odgovoran za provedbu mandata i djeluje pod nadležnošću VP-a.

2. PSO održava blisku vezu s PPEU-om i glavna je točka PPEU-a za kontakt s Vijećem. PSO pruža PPEU-u strateške smjernice i političko usmjerenje u okviru mandata, ne dovodeći u pitanje ovlasti VP-a.

3. PPEU surađuje i radi u bliskoj koordinaciji s Europskom službom za vanjsko djelovanje (ESVD) i njezinim relevantnim odjelima.

Članak 5.

Financiranje

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mandatom PPEU-a za razdoblje od 1. srpnja 2021. do 31. kolovoza 2022. iznosi 1 588 000 EUR.

2. Rashodima se upravlja u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. O upravljanju rashodima sklapa se ugovor između PPEU-a i Komisije. PPEU za sve rashode odgovara Komisiji.

Članak 6.

Ustrojavanje i sastav tima

1. PPEU je odgovoran za ustrojavanje tima u granicama svojeg mandata i odgovarajućih raspoloživih financijskih sredstava. Tim mora posjedovati stručno znanje o specifičnim pitanjima politika, u skladu s potrebama mandata. PPEU o sastavu tima odmah obavješćuje Vijeće i Komisiju.

2. Države članice, institucije Unije i ESVD mogu predložiti upućivanje osoblja na rad kod PPEU-a. Plaće tako upućenog osoblja pokrivaju država članica, dotična institucija Unije odnosno ESVD. Stručnjaci koje su države članice uputile u institucije Unije ili u ESVD također mogu biti raspoređeni na rad kod PPEU-a. Međunarodno ugovorno osoblje mora imati državljanstvo države članice.

3. Sve upućeno osoblje ostaje pod upravnom nadležnošću države članice odnosno institucije Unije koja ga upućuje ili ESVD-a te izvršava svoje dužnosti i djeluje u interesu mandata PPEU-a.

4. Osoblje PPEU-a smješta se zajedno s relevantnim odjelima ESVD-a ili delegacijama Unije kako bi se osigurala koherentnost i dosljednost njihovih aktivnosti.

Članak 7.

Povlastice i imuniteti PPEU-a i osoblja PPEU-a

Povlastice, imuniteti i dodatna jamstva potrebna za ispunjenje i neometano funkcioniranje misije PPEU-a i članova osoblja PPEU-a usuglašavaju se, prema potrebi, sa zemljama domaćinima. Države članice i ESVD u tu svrhu osiguravaju svu potrebnu potporu.

Članak 8.

Sigurnost klasificiranih podataka EU-a

PPEU i članovi tima PPEU-a poštuju sigurnosna načela i minimalne standarde utvrđene Odlukom Vijeća 2013/488/EU ([4]).

Članak 9.

Pristup informacijama i logistička potpora

1. Države članice, Komisija, ESVD i Glavno tajništvo Vijeća PPEU-u osiguravaju pristup svim relevantnim informacijama.

2. Delegacije Unije u regiji i/ili države članice, prema potrebi, pružaju logističku potporu u regiji.

Članak 10.

Sigurnost

U skladu s politikom Unije o sigurnosti osoblja koje je razmješteno izvan Unije u operativnom svojstvu na temelju glave V. Ugovora, PPEU, u skladu s mandatom PPEU-a i sigurnosnom situacijom na području nadležnosti, poduzima sve razumno izvedive mjere za sigurnost sveg osoblja za koje je PPEU izravno nadležan, posebno tako da:

(a) uspostavlja specifičan sigurnosni plan na temelju smjernica ESVD-a, koji uključuje specifične mjere za fizičku zaštitu, organizacijsku sigurnost i sigurnost postupaka, kojima se uređuje upravljanje sigurnim kretanjem osoblja na njegovo područje odgovornosti i unutar njega, kao i za upravljanje situacijama u kojima je ugrožena sigurnost, uključujući plan za krizne situacije i plan evakuacije;

(b) osigurava pokrivenost osiguranjem od visokog rizika za sve osoblje koje je raspoređeno izvan Unije, u skladu s uvjetima na području nadležnosti;

(c) osigurava da su svi članovi tima PPEU-a koji se raspoređuju izvan Unije, uključujući lokalno ugovorno osoblje, završili odgovarajuće sigurnosno osposobljavanje prije ili nakon dolaska na područje za koje je odgovoran, na temelju stupnjeva rizika koje za to područje odredi ESVD;

(d) osigurava provedbu svih dogovorenih preporuka, pripremljenih na temelju redovitih sigurnosnih procjena, te VP-u, Vijeću i Komisiji podnosi pisana izvješća o njihovoj provedbi i o drugim sigurnosnim pitanjima u okviru redovitih izvješća o napretku i završnog sveobuhvatnog izvješća o provedbi mandata.

Članak 11.

Izvješćivanje

PPEU redovito priprema usmena i pisana izvješća za VP-a i PSO. PPEU također prema potrebi izvješćuje radne skupine Vijeća. Redovita izvješća šalju se s pomoću mreže COREU. PPEU može pripremati izvješća za Vijeće za vanjske poslove. U skladu s člankom 36. Ugovora PPEU može sudjelovati u informiranju Europskog parlamenta.

([4]) Odluka Vijeća 2013/488/EU od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.)

Članak 12.

Koordinacija

1. PPEU u okviru Strategije doprinosi jedinstvu, dosljednosti i djelotvornosti djelovanja Unije te pomaže osigurati da se svi instrumenti Unije kao i djelovanja država članica dosljedno upotrebljavaju radi postizanja ciljeva politike Unije. Suradnja s državama članicama traži se prema potrebi. Aktivnosti PPEU-a koordiniraju se s aktivnostima delegacija Unije i Komisije te s aktivnostima ostalih PPEU-ova aktivnih u regiji. PPEU održava redovite informativne sastanke za delegacije Unije i misije država članica u regiji.

2. Na terenu se održava bliska veza s relevantnim šefovima misija država članica, voditeljima delegacija Unije i šefovima misija ESVD-a. Oni ulažu sve napore kako bi pomogli PPEU-u u provedbi mandata. PPEU u bliskoj suradnji s relevantnim delegacijama Unije daje lokalne političke smjernice voditeljima misije EUCAP Sahel Niger i misije EUCAP Sahel Mali te zapovjedniku misije EUTM Mali. PPEU, zapovjednik misije EUTM MALI i zapovjednik civilne operacije prema potrebi međusobno se savjetuju. PPEU također surađuje s drugim međunarodnim i regionalnim akterima na terenu.

Članak 13.

Pomoć u vezi sa zahtjevima

PPEU i osoblje PPEU-a pružaju pomoć u pribavljanju elemenata za odgovor na bilo koje zahtjeve i obveze koji proizlaze iz mandatâ prethodnih PPEU-ova za Sahel te u tu svrhu osiguravaju administrativnu pomoć i pristup relevantnim spisima.

Članak 14.

Preispitivanje

Provedba ove Odluke i njezina dosljednost s drugim doprinosima Unije u regiji redovito se preispituju. PPEU VP-u, Vijeću i Komisiji podnosi redovita izvješća o napretku, a do 31. svibnja 2022. završno sveobuhvatno izvješće o provedbi mandata.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourgu 21. lipnja 2021.

Za Vijeće
Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES